

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 19. Августа 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

* * *

Приликом овогодишње светковине рођен-дана Његовога Величанства Краља Александра I, председник престоничке општине честитао је депешом у име општине.

Његово Величанство благоизволео је одговорити:

ПРЕДСЕДНИКУ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
Благодарим на изјављеним жељама.
Александар

Честитка општине гласи:

ЊЕГОВОМЕ ВЕЛИЧАНСТВУ
КРАЉУ АЛЕКСАНДРУ I.
н и ш.

Преставнику народне династије; поглавару славног дома Обреновића, с којим су скопчане успомене најдичнијих дана у новој српској историји; носиоцу нове ере, срећније и сјајније будућности, — вазда верна престоница шаље најтоплија честитања, желећи своме узвишеном и омиљеном Господару, о данашњем Му рођен-дану, дуг и срећан живот, увенчан славом и бесмртним народним тековинама и увек скопчан с напретком и успесима Краљевине Србије и Српства.

Живела узданица Српства и престонице Београда, Краљ Александар I.

У ИМЕ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
ПРЕДСЕДНИК
НИК. П. ПАШИЋ.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Њено Величанство Краљица-Мати изводела је послати 1000 динара да их Суд општине вар. Београда подели београдској сиротињи приликом Њеног имен-дана, 26. т. м.

На овоме племенитом дару изјављује се најдубља захвалност.

Од стране Суда општине вар. Београда 15. Августа 1890
Бр. 2950.

Војна наредба

По решењу Господина Министра војног од 25. Јула тек. год. ФТБр. 375 и претпису команданта дунавске дивизијске области од 6. тек. мес. Бр. 380, позивају се сви обвезници — пешаци — I-вог позива народне војске и персонал пуковског штаба, са припадајућом комором (сем прекобројних) на деветодневно вежбање, на пуковом зборишту.

Обвезници имају **непремено бити на пуковом зборишту 20. тек. мес. у 8 сати пре подне, на Вањи-**

ци. Никакови изговор за оправдање изостанка неће се примити, но ће сваки за свој изостанак најстрожију закону казну искусити.

За време овог вежбања, обвезници ће се хранити у команди, која ће се од Суда општине вароши Београда наплатити. Онима пак, који би желели о свом трошку хранити се, дозвољава се, и од њих храна у команди неће се наплатити.

Сваки обавезник има собом понети: суд за воду, кашу, порцију или чанак, ножић, преобуку и појаву за покривање.

Позвата комора, биће само један дап, док се прозове и повери, па ће се распустити, а четне водоноше и пуковска комора остаће за сво време вежбања.

На случај, да је који од обвезника на путу, гди на страни и т. д. дужна ће бити фамилија или познаник **одмах** известити га да се благовремено врати и на вежбање оде.

Од управе вароши Београда 11. Августа 1890
год. Вр. 11.100. у Београду.

Војни позив

По решењу Господина Министра војног, од 8. т. м. ФТБр. 410, и претпису команданта дунав. дивиз. области, од 10. тек. мес. Бр. 396. вежбаће се:

а) Пешадија редовне војске од 25. Септембр т. г. до 5. Октобра заолучно; а

б) Дивизијска коњица редовне и народне војске од 25. Септембра до 15. Октобра исте године.

Резервни официри пешадије и коњице, који су ушли у овај састав, имају се снабдети оделом и доћи на ово вежбање у обичном оделу.

Вр. 5379. Из канцеларије VII. пуковске окруж. команде. 11. Августа 1890. год. у Београду.

XXI. НАРЕДБА

Општинскоме Суду спада у дужност, да се стара за безбедност и угодност пролаза у вароши, и за то се на основу §. 326. кривичног закона

Н а р е љ у ј е:

да без разлике сви сопственици имања у „Обреновој“ и „Балканској“, уличи који нове тротоаре по одређеној ширини и нивелацији саградили нису, сада то учине, а тога ради од општинског подинжињера добиће нивелету, која је коначно утврђена од госп. министра грађевина и госп. мнџ. внугр. дела.

Они пак сопственици, испред чијих се имања и данас налази тротоар од цигаља или ломљеног камена, и који нису до сада набавили прописни материјал занове тротоаре, имају нај-

бавити плоче од топчидерског камена или таквог који је по каквоћи и чврстоћи топчидерском раван или бољи, и да саграде нов тротоар, као што је напред речено, у прописној ширини и по утврђеној нивелети, коју ће и њима дати општински инжењер. — Општински инжењер даваће обавештења свакоме, за који је камен констатовано, да је по каквоћи топчидерскоме раван.

За грађење ових тротоара прописано је:

а). Да се земљиште претходно пма јако набити.

б). Да се камење подаже на слој дунавског песка од 10 сантиметра.

в). Да фуге буду 5 милиметра широке, и да се залију са цемент-малтером тек пошто се претходно очисте.

г). Да се за ивицу употреби камење дужине најмање 0.50 м., висине 0.35 м. а горње ширине 0.20 м.

д). Да плоче за тротоар у „Обреновој“ улици не буду нигде тање од 0.10 м., а површина плоче нити сувише дугачка ни мања од 0.20 квад. метара.

Да плоче за тротоар, за „Балканску“ улици, која је стрма, не буду тање од 0.12 м., а морају имати у ширини 0.15 до 0.20 м., а дужини од 0.18—0.30 мет.

Где се при грађењу тротоара, услед промене нивелете, буде показала потреба, да се при улазу наместе степени, ови се не смеју постављати с поља, на тротоару, сем једног степена, и то ако се дуж целе зграде постави.

Становници имања у „Обреновој“ и „Балканској“ улици дужни су по овој наредби направити тротоаре испред својих имања, најдаље до 15. Октобра, јер ће нарочитој казни бити подвргнути сваки без разлике, ко год се наредби не буде одазвао.

Од стране Суда општине вар. Београда, 14. Августа 1890. ГБр. 897 и 913.

РАД РЕГУЛАЦИОНЕ КОМИСИЈЕ

1. Састанак — 5. Априла.

На позив г. председника општине Београдске, од 4. Априла тек. год. ГБр. 238, састала се данас комисија од г. г. Милана Андоновића, професора велике школе, г. Гргура Миленковића, инжењера управе, г. Мијанла Цветковића, рачуноиспитача, г. г. Милана Маринковића и Јевте Стефановића, инжењера министарства грађевина, и г. Јопе Смедеревца, општинског инжењера, конституисала се и изабрала за свог председника г. Милана Андоновића, за подпредседника г. Јоцу Смедеревца и за деловођу г. Милана Маринковића.

На овом састанку присутни су били сви чланови.

За тим је комисија приступила раду у овом:

1). У „Кнез Михаиловој“ улици, узимајући фронт паралеле где су зграде „Слоге“ као основу, комисија је мишлења, да би се веома неестетично и неправилно извршена регулација поправила, тако, да се правац Слоге ка Калимегдану продужи, и задржи као основа, додавајући до зелене линије зграде Русидеса, а секући онет до зелене линије на згради Марка Стојановића, ади с тим, да се тај добивени правац продужи до испред крајњег ћошета „Круне“, и ту образује фронт, који је са првеном пројектованом линијом између „Круне“ и „Краља“ на плану напратан.

Овим се добија једна улица од 25 м. ширине, која пада у продужење „Гралског поља“, за коју је тако исто ширина од 25 м. одобрена.

У улици „Кнез Михаиловој“ на противној страни, комисија је мишлења, да се од ћошета калимегданског поље правцем, који је зеленом бојом уцртан, секући гостионицу „Круњу“, Барловчетово имање, заједно са оним грађевинама између Куманудине куће и Лаховарине.

Комисија је при овом пројекту одступила од паралелног правца у толико, да се на „Градском пољу“ сузи улица на 18.75 м. и ако на горњем крају код ћошка новопроектване улице „Малајничке“, има та улица 19.0 м. ширине.

2). „Ћор еокак“ између „Слоге“ и Спасића, да се продужи и просече, задржавајући ширину од 9.0 м. Овај би се сокак имао просећи до у „Кнез Лазареву“ улици.

3). Исто тако, да се „Малајничка“ улица просече и даље до „Кнез Лазареве“ улице са ширином од 10.0 метара.

4). Соколска, Совљанска, Рајићева и Дубровачка улица да остану по до сада одобреној регулацији

5). „Малајничка“ улица између „Кнез Михаилове“ улице и велике пијаце, да се прошири и регулише по зеленој линији са ширином од 8.00 метара.

6). „Караџићева“ улица да остане по одобреној регулацији. (НАСТАВИЋЕ СЕ)

О Д Р Ж А В А Њ Е Ч И С Т О Ћ Е ПО УЛИЦАМА ВАРОШКИМ

(НАСТАВАК)

Резултат одговора из поменутих општина, на постављена питања, у главном је овај:

А. Ко се стара за чишћење улица.

У *Ахену*, *Бреслави*, *Каселу*, *Дрезди*, *Диселдорфу*, *Хајделбергу*, *Карлсруху*, *Келну*, *Лајпцигу*, *Штутгарту* и *Вирибургу* дужни су сопственици кућа чистити тротоаре, олуке и до половине улице, ако је улица патосана каменом. А у свима варошима, сем Берлина, ако су улице патосане тако званом макадамом, врши општина чишћење коловоза а сопственици кућа само тротоара и олука.

У *Берлину* општина чисти и тротоаре и олуке и у опште се она брине и за одржавање чистоће и за подивање улица. Само снег и лед дужни су сопственици кућа да чисте са тротоара, као и да их, за време поледице, пепелом посипљу.

У *Бремену*, *Хамбургу* и *Мајницу* тако исто сама се општина стара за чишћење и тротоара и олука и целог коловоза.

У *Минхену* сопственици кућа воде бригу о чистоћи улица. Само на већим отвореним местима, сопственици кућа чисте тротоаре и по 5 м. од улице, а остало чисти општина. — Макадамом патосане улице чисти општина.

У *Нирнбергу* каменом патосане улице, које нису шире од 16 м. чисте сопственици кућа. У ширим улицама општина чисти средину улице за онолико колико је шири од 16 м., макадамом патосане улице чисти општина.

У *Штрасбургу* чишћење врше сопственици кућа, ако улица није шири од 8 м; остали део чисти општина и за то наплаћује по 0.30 динара годишње од квадратног метра.

Б. Извозење ђубрета.

Ђубре како са улица тако и из кућа извози општина у *Бремену*, *Бреслави*, *Келну*, *Лајпцигу*, *Диселдорфу*, *Франкфурту*, *Хамбургу*, *Карлсруху*, *Штрасбургу*, *Штутгарту* и *Вирибургу*.

У *Ахену* општина извози ђубре само из оних улица и места, која она и чисти, дакле испред општинских зграда, отворених места и т. д.; иначе су сопственици кућа дужни и да извозе ђубре.

У *Берлину*, све докле се не изврши канализација, дужност је сопственика кућа, да извозе ђубре са улице и из куће.

У *Хајделбергу* и *Дрезди* ђубре са улица и из кућа извозе сопственици кућа.

У *ХанOVERу* општина извози ђубре са улица, а сопственици кућа ђубре из кућа.

У *Мајницу* уступила је општина извозење ђубрета са улица једном предузимачу, за шта му и плаћа извесну суму новаца.

У *Минхену* свака кућа има рупе за скупљање ђубрета, које о свом трошку сопственици, од времена на време, извлаче.

У *Нирнбергу* исто тако, само што је сопственицима кућа дата прилика, да се код општине претплате на из-

вожење ђубрета и тада општина о свом трошку извози. Од 6900 кућа, претплаћено је било до 1885. год. 3300.

Преплата се полаже на пола године унапред.

В. Контрола.

У *Ахену, Хајделбергу, Карлсруху, Минхену, Нирнбергу, Штутгарту и Вирибургу* полиција води контролу над приватнима, а грађевинско одељење над општином о чишћењу улица.

У *Берлину* постоји нарочити одбор који води надзор о чистоћи улици, а састоји се из 4 општинска кмета и 8 општинских одборника са једним инжињером општинским.

У *Франкфурту и Бреслави* води надзор директор ватрогасаца.

У *Хамбургу, Келну, Дрезди и Лајпцигу*, надзирава полиција.

У *ХанOVERу и Мајнцу* грађевинско одељење општинско.

Г. Доба чишћења и извожења ђубрета.

У *Берлину* важи као правило, да се чишћење и извожење врши ноћу. Изузетно само, кад су велики снегови или мразеви, дозвољено је дању очистити, и тада се ноћу не чисти.

У свима квартовима почиње чишћење радницама у по ноћи, а машинама за чишћење по сата раније. Рад машинама траје 6 и по до 7 сати.

Чишћење а тако исто и извожење ђубрета, мора се по свима улицама довршити до 8 сати ујутру. Само при рђавом времену, сме чишћење трајати до 9 сати.

Просечно чисте се улице три пут недељно и сматра се као довољно.

У *Ахену* чишћење улица и извожење ђубрета, врши се три пут недељно, лети од 6—7, а зими од 7—8 сати. Исто тако у *Берлину, Каселу, Дрезди, Хамбургу, Карлсруху и Лајпцигу*.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Азбучни спискови. И покрај све пажње са којом су састављени бирачки спискови за избор нар. посланика, могуће је да они ипак не садрже имена свију грађана који имају право гласа. Тешкоћа да се спискови саставе одмах савршено тачно, лежи у томе, што има много грађана који даначну пријаву нису учинили на време, кад је распоред данка вршен, него су се доцније пријавили.

Обраћамо пажњу грађана на ову околност да би се сваки бирач благовремено уверио да ли је у азбучни списак увршћен.

Исправке спискова могу се чинити само до 8. Септембра и с тога је најбоље да се сваки бирач до 1. Септембра пријави за бирачку карту.

Регулација. Као што смо у своје време објавили, Одбор општински поверио је 3. Јуна пр. год. нарочитој, стручној комисији, да „изврши преглед састављеног плана целокупне данашње варошке регулационе ситуације и да у исти удрта линије преиначења регулације, како би се она имала и требала по њеном мишљењу извести према данашњим саобраћајним приликама и техничким захтевима.“

Комисија је завршила свој посао ових дана и уз извештај приложила и записнике својих састанака, у којима је детаљно изложен њен рад.

Одбор општински жели да у овом важном питању, пре решавања, саслуша и друга мишљења, ако би их било у грађанству, и с тога је одлучио да се записници комисије публикују у листу.

Данас доносимо први записник, обраћајући пажњу оних, које ово питање може интересовати.

Усвојена. Нова правила о слободном клању и продаји меса, Одбор је 17. ов. мес. усвојио у начелу. Специјалном претресу приступиће се у идућој седници.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Изложбе у Буда-Пешти. У угарској престоници отворена је 2. Августа по нов. и трајаће до 15. Октобра изложба земаљске индустрије; а у дворани трговачког музеума приређена је засебно изложба кожне индустрије. За ову другу изложбу посладе су и многе стране куће машинерије и алате који припадају овој врсти индустрије.

Изложба у Одеси. Један од лепих градова велике Русије, који се врло брзо развија у све већу и све крајњу варош, јесте Одеса. Она ће 1894. год. славити стогодишњицу свога постанка, и тим поводом представништво општине покренуло је мисао да се ради свечаније прославе приреди велика изложба разних земаљских производа по примеру оних изложба које су раније приређиване у Петрограду и Москви.

На овој изложби нарочито ће моћи да суделују излагачи производа из Бесарабије, Мале Русије, Крима и Кавказа. Суделовање њихово на петроградској и московској изложби имало је тешкоћа због даљине. У тако пространој земљи, каква је царевина руска, у једном, престоничном граду, није ни могуће приредити изложбу производа целе земље, и с тога одеска изложба без евакуе сумње имаће знатан успех, нарочито с погледом на производно богатство покрајина које поменуемо.

Атлас Москве. Општинска управа старе руске престонице издала је атлас у коме је представљена Москва и њезин развитак од 1882. год. на овамо, у срањању са другим великим европским градовима.

Разне општинске лицитације

Општина београдска издаваће путем јавне лицитације следећа своја непокретна добра, набавке и разна права и то

22. августа

Десет дућана својих у Фишек. улици на—лицу места.

25. августа

Изношење ђубрета из вароши — у рачуноводству.

28. августа

Чишћење пијаца, — у рачуноводству.

3. септембра

Набавка хране за коње чете пожарне, — у рачуноводству.

6. септембра

Ков коња чете пожарне — у згради пожарне команде.

10. септембра

Набавка дрва за огрев, — у рачуноводству.

12. септембра

Набавка гаса за осветлење вароши, — у рачуноводству.

15. септембра

Набавка олова за маркирање меса, — у рачуноводству.

17. септембра

Набавка и оправка фењера, — у рачуноводству.

20. септембра

Кућа општинска на дорћолу — на лицу места.

22. септембра

Аренда акција механског, — пред Пандидовом кафаниом.

25. септембра

Цубок од говеђи месарница, — у рачуноводству.

27. септембра

Набавка канцеларског материјала, у рачуноводству.

Услови сваке од ових лицитација, могу се видети у рачуноводству до дина лицитације и и на овој.

Из рачуноводства Суда општине вар. Београда 15. Августа 1890. год. у Београду. АБр. 1621.

Грађанству вар. Београда

Да би послови општинскога Суда текли брже, и да би се грађани могли лакше обраћати првој месној власти, установљена су, по одлукама Одбора и Збора а на основу чл. 26. закона о општинама, четири одељка Суда општине вар. Београда.

Одељци су установљени овако :

а). Одељак варошко-дунавски (за квартове „варошки“ и „дорколски“.)

б). Одељак теразиско-савски (за квартове „теразиски“ и савамалски“).

в). Одељак врачарски (за цео „врачар.“ квартал), и

г). Одељак палилулски (за цео „палилулски“ квартал)

Сви су ови одељци отпочели потпуно свој рад 10. ов. мес., и тако ће они од сада :

а). Судити у грађанским споровима до 10 динара, по аналогји дошуне и измене §. 6. грађан. суд. поступка ;

б). Ислеђивати кривична дела из части III. кривичног закона ;

в). Вршити полициске послове, у колико је за то по чл. 23. и 36. зак. о општинама надлежна општинска власт ; и

г). Извршивати све наредбе општинскога Суда, као и наредбе државних власти.

У свакоме од ових одељака старешина је кметовски помоћник, а за спољну службу одељцима су придодати исправници и униформисани општински позорници.

Предавајући ово јавности, Суд општине вароши Београда чини пажљивим грађане београдске, да се у будуће обраћају одељцима општинскога Суда за послове који њима принадлеже ; да позивима одељка следују, и да наредбе њихове, као наредбе општинскога Суда, уважавају и тачно извршују.

Од стране Суда општине вар. Београда 12. Августа 1890. год. АВр. 1526

ПРИМЕДБА : Одељци су за сада размештени овако :

а). Варошко-дунавски у „каторској“ улици („Зерек“) кућа Влад. Ђорђевића трг.

б). Одељак теразиско-савски на „Зеленом Венцу“, кућа масе пок. М. Симића.

в). Одељак врачарски у „Крагујевачкој“ улици, кућа г. Стеве Павловића трг. преко пута „Белог Орла“.

г). Одељак палилулски у „Тимочкој“ улици, кућа г. Никоде Симића капетана, до палил кварта Управе вароши.

О Г Л А С

За реконструкцију постојећег водовода београдског, потребно је, да се саграде два резервоара сваки од по 100 кубних метара запремине, један за водовод булбуддерски, други за водовод варошки. Оба резервоара градиће се са свим од бетона.

Позивају се сви они, који би били вољни да се грађења резервоара приме, да најдаље до 27. тек. мес. у 6 сати у вече поднесу своје писмене понуде, било за оба уједно или сваки за се, адресоване „Господину Председнику надзорне комисије за грађење водовода“.

Писмо треба да је затворено и запечаћено а озго на куверти да стоји : „Понуда за резервоаре.“

Свака понуда да је снабдевена таксеним маркама као што је за државне лицитације прописано.

Планови, предрачун и услови могу се, почев од 15. тек. месеца, видети сваког дана од 8 до 12 сати пре и од 3 до 6 сати по подне у бироу за грађење водовода (Крунска улица).

Сваки понуђач, пре но што понуду преда, мора донети уверење да је каси Општине вароши Београда положио кауцију од 1600 (хиљаду и шест стотина динара) за оба резервоара или 800 динара за један резервоар, у новцу или српским државним папирима од вредности.

Бр. 93.

11. Августа 1890. г.

у Београду.

Руководиоца за грађење водовода

О. СМРЕКЕР с. р.

НА ЗНАЊЕ

Управа за грађење варошког водовода образована је, и овим извештава свакога, кога се тиче, да је пена канцеларија смештена у кућу поч. госпође Томаније, на ћошку „Обренове“ и „Крунске“ улице, куда треба слати сва акта и сва писма упућена било на управу, било на надзорну комисију за грађење водовода.

Ово се предаје јавности ради знања.

Број 7.

30. Јула 1890 год.

у Београду

У П Р А В А

за грађење београдског водовода.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 8. до 14. Августа закључно прешло је преко општинских кантара :

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 кгр. просечна цена
КИЛОГР.		дин.	КИЛОГР.		дин.
	Брашна пшенич.	—	86240	Сламе	2—
	Брашна кукуруз.	—	959	Коре брезове.	6·50
848 867	Пшенице . . .	11·60	14	Кајмака . . .	140
	Кукуруза . . .	—		Ораових трупаца	
14.094	Ражи	8·50	1438	Сира	66—
269	Сочива	22—			
45.258	Јечма нова . .	8·30	181	Маси	118
168.429	Овса	9·80	11.000	Вуне пране . .	200
	Кукуруз нови	—		Трупаца ораових	—
647	Пасуља	24·50	165	Вуне непране	117
6005	Кромпира нова	5·20	84.781	Свиња дебелих	75—
	Арпаџика . . .	—	19.500	Угљена камена	—
6.582	Црна лука . .	4·50			
28	Бела лука . . .	30—	55.883	Креча	3—
16.160	Крушака . . .	11—	16.485	Вина црна . .	22—
1337	Грожђа	75—		Комове меке . .	—
	Јабука	—	9347	Ракије шљ. меке	32—
4569	Зелени разне	4·50	20.000	Цемента . . .	—
3867	Шљива сирових	9—	23.200	Кожа сирових	—
5 298	Воде киселе .	—	20.000	Камена проста	—
182.600	Сена	4·40	319	Кудеље у повес.	65—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.